

Wat is de module lijnsepsis?

Met deze surveillancemodule kan het ziekenhuis de incidentie van sepsis bij het gebruik van centraal veneuze katheters bepalen. Lijnsepsis is een acute levensbedreigende aandoening die de morbiditeit en daarmee de kosten van een ziekenhuisopname aanzienlijk verhoogt. In deze module kan ook de naleving van de lijnsepsis-interventiebundel worden vastgelegd.

Welke informatie levert de module lijnsepsis op?

Deze surveillancemodule geeft inzicht in het voorkomen van lijnsepsis, gecorrigeerd voor niet beïnvloedbare risicofactoren. En daarmee in hoeverre het ziekenhuis succesvol is om deze infecties te voorkomen en hoe het staat met de naleving van de infectiepreventierichtlijnen in de dagelijkse praktijk. Op basis van de meetresultaten is het ziekenhuis in staat zeer gericht maatregelen te nemen om deze ernstige aandoening effectief te reduceren. Lijnsepsis is vrijwel geheel te voorkomen indien strikt wordt gewerkt volgens de richtlijnen van de Werkgroep Infectie Preventie.

Wat zijn de resultaten landelijk?

De deelnemende ziekenhuizen laten zien dat een naleving van 90% van de interventiebundel mogelijk is. Meer dan 80% van de deelnemende ziekenhuizen haalt de norm gesteld door het VMS-Veiligheidsprogramma: een incidentie van minder dan 3 gevallen van lijnsepsis per 1000 lijndagen.

‘Lijnsepsis kan vrijwel volledig worden voorkomen door de juiste maatregelen toe te passen en nog verder te willen verbeteren bij het inbrengen van de lijn en tijdens gebruik. Uitbannen van lijnsepsis zou het doel moeten zijn, en dat kan. Mijns inziens begint preventie van lijnsepsis bij het registreren van de performance. Meten is weten. Gelukkig biedt PREZIES de infrastructuur om de juiste feedback te geven, te kunnen vergelijken en verbeteren. Daarom hebben wij het VMS thema Preventie van lijnsepsis ook succesvol met PREZIES kunnen realiseren. Als we veilige zorg willen blijven leveren en mogelijk nog verder verbeteren zullen we door moeten gaan met registreren.’

Dr. Arthur R.H. van Zanten, internist-intensivist, Ziekenhuis Gelderse Vallei,
voorzitter VMS Sepsis Expertgroep

Meer informatie

Secretariaat PREZIES
RIVM | Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven
Postbus 1 | postbak 75 | 3720 BA Bilthoven
e prezies@rivm.nl
t 030 - 274 3159
www.prezies.nl

Voorkom zorginfecties

De drie modules van PREZIES

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

augustus 2013

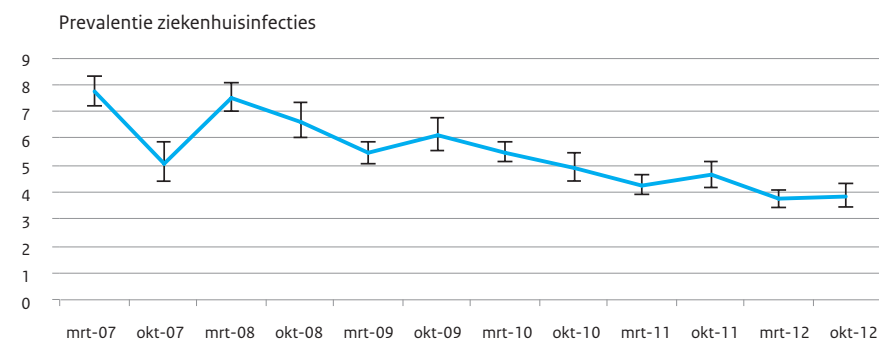
Wat is PREZIES?

Het PREZIES-netwerk is het meetsysteem van zorginfecties in ziekenhuizen en zelfstandige behandelcentra. Het geeft inzicht in hoe vaak deze infecties voorkomen in de eigen instelling en levert de landelijke referentiecijfers die hierbij als spiegelinformatie gebruikt worden.

De resultaten vergroten het inzicht en zetten aan tot kwaliteitsverbetering. Surveillance is daarom een onmisbare pijler van een effectief infectiepreventiebeleid.

Wat levert deelname aan PREZIES op?

De meetresultaten vergroten het inzicht in het optreden van zorginfecties en zijn primair bedoeld voor de professionals om de interne kwaliteit te verbeteren. De spiegelinformatie is hierbij een hulpmiddel om de eigen positie te bepalen. Voor 'de patiënt' is belangrijk dat dit inzicht zorginstellingen aanzet tot het leveren van veiliger zorg. Door deze infecties te verminderen dragen we bij aan het betaalbaar houden van de zorg.

Prevalentie van zorginfecties (%) met het 95%-betrouwbaarheidsinterval.

‘Door surveillance uit te voeren samen met de behandelaars en medewerkers van de betreffende afdelingen, is de betrokkenheid vergroot en is een aanspreekcultuur ontstaan. Hierdoor is niet alleen de preventie van zorginfecties aantoonbaar verbeterd, maar zijn ook meerdere aspecten op het gebied van infectiepreventie bespreekbaar geworden.’

Mw. Gerda Lelieveld, deskundige infectiepreventie Rijnland zorggroep

module prevalentieonderzoek

Wat is de module prevalentieonderzoek?

Met deze surveillancemodule kan het ziekenhuis tweemaal per jaar de prevalentie van zorginfecties bepalen bij de opgenomen patiënten. Het prevalentiecijfer geeft aan hoeveel patiënten op de dag van meting een zorginfectie hebben. In een kort tijdsbestek worden alle aanwezige patiënten beoordeeld op de aanwezigheid van infecties, het antibioticagebruik en het gebruik van medische hulpmiddelen, zoals blaaskatheters en infusen. Twee maanden na de meting ontvangt het ziekenhuis de eigen resultaten, gespiegeld aan de landelijke gegevens.

Welke informatie levert een prevalentie meting op?

Het prevalentieonderzoek geeft een overall beeld van de voorkomende zorginfecties. Door de prevalentie metingen te herhalen, worden trends in het optreden van zorginfecties in het eigen ziekenhuis zichtbaar. Op deze wijze kan het ziekenhuis probleemgebieden signaleren, waarop gerichte interventies kunnen worden ingezet. Op landelijk niveau worden de geaggregeerde resultaten ook gebruikt om trends en de ziektelast van zorginfecties te bepalen.

Wat zijn de resultaten landelijk?

Jaarlijks voert de helft van de ziekenhuizen in Nederland deze metingen uit. In 2012 was de prevalentie 3,8%. Een patiënt met een zorginfectie ligt gemiddeld 13 dagen langer in het ziekenhuis. In de periode 2007 tot 2012 werd in de deelnemende ziekenhuizen een significante daling van het aantal optredende infecties vastgesteld (zie figuur).

‘Kwaliteit van zorg is opgebouwd uit een drie-eenheid: de inhoudelijkheid van de geleverde zorg, de beleving en de waardetoevoeging na een interventie of behandeling. Als het gaat om de inhoudelijkheid van de zorg is het van essentieel belang dat we weten of er geen ongewenste situaties zijn opgetreden, zoals zorginfecties. De beste manier om dat te weten is het systematisch meten. Gelukkig is er een systeem als PREZIES dat ons daarbij uitstekend helpt. Als de basis van de zorg niet in orde is en we weten niet wat we inhoudelijk doen, zal de beleving en de waardetoevoeging nagenoeg nul zijn.’

Prof. dr. Hans Kerkkamp, lid Raad van Bestuur Atrium MC

module postoperatieve wondinfecties

Wat is de module postoperatieve wondinfecties (POWI)?

Met deze surveillancemodule kan de zorginstelling de incidentie van POWI's in kaart brengen bij geselecteerde operaties. Uit een vastgestelde lijst kan de zorginstelling zelf kiezen welke operaties zij willen volgen. In deze module kan ook de naleving van de POWI-interventiebundel worden vastgelegd.

Welke informatie levert de module POWI op?

Deze surveillancemodule geeft inzicht in het voorkomen van POWI's in de zorginstelling, gecorrigeerd voor niet beïnvloedbare risicofactoren. En daarmee in hoe goed men deze infecties weet te reduceren. Op basis van de meetresultaten kan de zorginstelling zeer gericht maatregelen nemen om deze ernstige complicaties te voorkomen. De frequentie waarmee POWI's optreden en de variatie in voorkomen tussen de verschillende zorginstellingen bij dezelfde operaties, is te beperken door strikt te werken volgens de richtlijnen van de Werkgroep Infectie Preventie.

Wat zijn de resultaten landelijk?

De zorginstellingen die op basis van de meetresultaten gerichte interventies hebben gestart, laten zien dat de incidentie van POWI's daadwerkelijk kan worden teruggebracht. Meer dan de helft van de deelnemende zorginstellingen haalt bij de in de surveillance opgenomen operaties inmiddels de norm, zoals gesteld door het VMS-Veiligheidsprogramma.

‘Om de huidige mortaliteit en morbiditeit bij chirurgische patiënten lager te krijgen is kennis over de frequentie en de oorzaken van POWI's essentieel. Door intensieve samenwerking tussen chirurg en medisch microbioloog in het Amphia ziekenhuis is het aantal POWI's gedaald. Hiernaast is er een preventieprogramma geïntegreerd in de dagelijkse praktijk.’

Dr. Lijckle van der Laan, chirurg Amphia ziekenhuis